

نگاهی دیگر به عنوان انگلیسی مجلات

جواد قاسمی

می خواهد آن را به عربی بنویسد، یا در فرهنگ ها و فهرست ها به جستجوی این لفظ پردازد، باید بداند که این کلمه برابر با «میراث» است نه «میراس». پس بهتر است آن را چنین بنویسیم:

ĀYENEYE MİRĀTH

البعث الاسلامی: پیشنهاد نویسنده درست است با رعایت حرف نویسی مصوت های کشیده در واژه «اسلامی»، به این شکل:

AL-BA'ṬH-AL-ISLĀMĪ

تاریخ و فرهنگ معاصر: پیشنهاد نویسنده با اصلاح درست

است:

TĀRĪKH VA FARHANG MO'ĀSER

ترجمان وحی: اگر زیر H نقطه بگذاریم «H»، نشانه «ح» عربی یا فارسی خواهد بود و اگر نقطه نگذاریم نشانه «ه» خواهد بود. حروف U و O هر دو برای صدای «ا» در فارسی و عربی می آیند. اما اگر بالای U خط تیره بگذاریم مثل «ū»، «او» خوانده می شود. بنابراین بهتر است آن را چنین بنویسیم:

TARJOMĀN VAHY

تعاون: پیشنهاد نویسنده درست است با گذاشتن خط تیره

روی حرف سوم:

TA'ĀVON

حضور: اصالت را باید به نوشتن داد نه به تلفظ کردن؛ زیرا معیار علم و پژوهش نوشتن است نه تلفظ کردن. پس می توان آن را چنین نوشت:

HODOOR یا HUDŪR

فقه اهل البیت: پیشنهادی که داده اند البته بر طبق قواعد نحو عربی درست است. اما حرف O زاید می نماید و ممکن است

در شماره ۵۹ مجله آینه پژوهش، آقای سید صادق احسانی عناوین انگلیسی برخی مجلات را بررسی کرده و پیشنهادهایی داده اند. بحث جالب توجه و لازمی است. نظر به اهمیت موضوع ذکر چند نکته تکمیلی، اصلاحی و انتقادی را ضروری دانستم. می دانیم که نوشتن آثار تحقیقی در زمینه اسلام به زبان انگلیسی امروز بسیار گسترش یافته و شکل علمی پیدا کرده است. بسیاری از محققان غربی که در زمینه فرهنگ و تمدن اسلامی به پژوهش می پردازند، با زبان عربی هم آشنا می شوند تا بتوانند در پژوهش های خود از منابع دست اول استفاده کنند. اگر بخواهند درباره ایران پس از اسلام پژوهش کنند باز زبان فارسی را می خوانند. از این رو، برای زبان عربی و فارسی که الفبای تقریباً یکسانی دارند حرف نویسی Transliteration واحدی را وضع کرده اند. این شیوه حرف نویسی امروز بسیار رواج یافته، به طوری که هر دانشجو یا محقق غربی که در زمینه اسلام به تحصیل یا تحقیق می پردازد از آن آگاه است. عناوین مجلات و نشریات هم که یا فارسی اند یا عربی از این قواعد وضع شده مستثنی نیستند.

شایسته بود نویسنده محترم مقاله، علاوه بر دایرة المعارف بریتانیکا و فرهنگ Collegiate Webster's، به Encyclopedia of Islam (دایرة المعارف اسلام، چاپ بریل) هم توجه می کردند؛ زیرا از آنجا که این دایرة المعارف تخصصی است و همه مطالب آن در زمینه فرهنگ و تمدن اسلام نوشته شده است، برای این منظور از دو کتاب نخست اهمیت بیشتری دارد.

اینک می پردازیم به مجلاتی که نویسنده محترم عناوین انگلیسی آنها را اصلاح کرده اند.

آینه پژوهش: طبق قواعدی که در حرف نویسی انگلیسی وضع شده، خواننده انگلیسی زبان عناوین را غلط نخواهد خواند. مصوت های «آ» و «آ» در انگلیسی به دور صورت می آید. Ā برای «آ» و A برای «آ». بنابراین بهتر است آینه پژوهش را به این ترتیب بنویسیم:

ĀYENEYE PAZHOOHESH

آینه میراث: در انگلیسی برای حرف «ث» th می آورند. ما در فارسی هیچ گاه «ث» یا th را مثل عرب تلفظ نمی کنیم ولی آن را درست می نویسیم. بنابراین وقتی خواننده انگلیسی زبان

و جزو خانواده زبان فارسی به شمار می آیند. اگر به کتابت اصالت دهیم نه به تلفظ، مشکلی روی نمی دهد. پس اگر به این صورت MISHKĀT نوشته شود، باز هم در برگرداندن آن به فارسی، شکل فارسی یا عربی آن درست نوشته خواهد شد. البته پیشنهاد نویسنده MESHKĀT را ترجیح می دهیم.

مصباح: درست است که تلفظ حرف های صاد، سین و ثا در فارسی با یکدیگر تفاوتی ندارند؛ اما خواننده انگلیسی زبان و آشنا به زبان فارسی یا عربی، باید بداند که مقصود از این واژه کدام یک از کلمات مسباح، مشباه، مسباه و یا مباح است. شاید بخواید در فهرست کتاب های فارسی آن را جستجو کند و از متن اصلی مطلبی را بنویسد. در این صورت نخواهد توانست شکل صحیح آن را بیابد. پس آن را به این ترتیب باید نوشت:

MESBĀH

بنابراین، با توجه به آنچه ذکر شد، بقیه عناوین را نیز می توان چنین نوشت: نامه قم NĀMEYE QOM؛ نامه فرهنگ NĀMEYE FARHNG؛ نامه فرهنگستان NĀMEYE FARHANGSTĀN؛ وقف، میراث جاویدان WAQF MĪRĀTH JĀVĪDĀN.

در خاتمه، جهت آگاهی بیشتر خوانندگان، فهرستی از حرف نویسی مربوط به واژه های عربی و فارسی را از دایرةالمعارف اسلام چاپ بریل می آوریم. در ضمن دو صورت جدید، یکی «ج» برای «ج» و دیگری «Q» برای «ق» را نیز بدان افزوده ایم.

خواننده را سردرگم کند؛ زیرا در کتابت عربی، اعراب گذاری رعایت نمی شود چه رسد به انگلیسی. بنابراین لازم نیست که O به جای رفع عربی گذاشته شود. اگر چه درست خواندن آن برای کسی که عربی نمی داند لازم است ولی خود عرب هم این کار را نمی کند. انگلیسی زبان باید بداند که این عنوان چگونه نوشته می شود تا اگر بخواید آن را در فهرست نشریات جستجو کند، بتواند با تبدیل آن به حروف عربی به شکل صحیح آن دست یابد. پیشنهاد می شود این طور بنویسند:

FIQH AHL-AL-BAYT

فضایا اسلامیة معاصرة: اگر عنوانی را که پیشنهاد کرده اند به عربی یا فارسی حرف نویسی کنیم، این طور نوشته می شود: «قَدَى اسَلامیه مُعَصَره». بهتر است آن را به این شکل بنویسیم:

QADĀYĀ ISLĀMĪYAH MU'ĀSIRAH

فصلنامه کتاب: بنا بر پیشنهادی که داده اند ممکن است خواننده عنوان را این طور بخواند: «فصلنَمِ ی کتَب». نیازی به جدا نوشتن حرف E وجود ندارد. بهتر است چنین نوشته شود:

FASLNĀMEYE KETĀB

گنجینه اسناد: پیشنهاد اول بهتر است با رعایت موارد پیش:

GANJĪNEYE ASNĀD

مشکوة: درست است که حرف I برای نشان دادن کسره در عربی است، اما همین واژه های عربی در فارسی هم راه یافته اند

LIST OF TRANSLITERATIONS

SYSTEM OF TRANSLITERATION OF ARABIC CHARACTERS:

Consonants		Long Vowels	Diphthongs
ذ (except when initial)	z	أ اِ	او aw
ب	s	و	ای ay
ت	sh	ي	
ث	ṣ	ي	یی (final form I)
ج	d	Short Vowels	
ح	t	ا	او (final form II)
خ	ḥ	اِ	
د	ḍ	اُ	
ذ	dh	اِي	
ر	r		
ا	a; at (construct state)		
ال	(article), al- and ʾl- (even before the antero-palatals)		

PERSIAN, TURKISH AND URDU ADDITIONS TO THE ARABIC ALPHABET:

پ	p	ژ	zh	ث	ṯ	ڙ	ḏ
چ	č	گ	g (sometimes ģ in Turkish)	ڍ	ḍ		